

YOUR FRIEND'S HONOR

Sponsored by Jake and Karen Abilevitz in memory of Jake's Beloved Parents, ז"ל & לאה בת אברהם ז"ל,
יהושע בן שמעון דב ז"ל and Karen's brother

1) Avos 2:10

THEY [EACH] SAID THREE THINGS. R. ELIEZER SAID: 1. LET THE HONOUR OF THY FRIEND BE AS DEAR TO THEE AS THINE OWN; 2. AND BE NOT EASILY PROVOKED TO ANGER; 3. AND REPENT ONE DAY BEFORE THY DEATH, 4. AND [HE ALSO SAID:] WARM THYSELF BEFORE THE FIRE OF THE WISE, 5. AND BEWARE OF THEIR GLOWING COALS, THAT THOU MAYEST NOT BE SINGED, FOR THEIR BITE IS THE BITE OF A FOX, AND THEIR STING IS THE STING OF A SCORPION, AND THEIR HISS IS THE HISS OF A SERPENT, AND ALL THEIR WORDS ARE LIKE COALS OF FIRE.	הם אמרו שלשה שלשה דברים רבי אליעזר אומר 1. יהי כבוד חברך חביב עליך כשלך 2. ואל תהי נוח לכעוס 3. ושוב יום אחד לפני מיתתך 4. והוי מתחמם כנגד אורן של חכמים 5. והוי זהיר בגחלתן שלא תכוה שנשיכתן נשיכת שועל ועקיצתן עקיצת עקרב ולחישתן לחישת שרף וכל דבריהם כגחלי אש
--	---

2) פירוש רבינו יונה על אבות פרק ב

הם אמרו - תלמידי רבן יוחנן בן זכאי שלשה שלשה דברים כמה וכמה דברים אמרו אלא ר"ל שהיו רגילין כל אחד לומר שלשה דברים בכל יום כענין שאמרו (מרגניתא) [מרגלא] בפומיה דרב בדברים הצריכים תדיר... שלשה דברים הללו מרגליתא בפומיא דר' אליעזר בן הורקנוס מפני שהם דברים שצריכין לכל אדם תדיר....

זוה הדבר אינו מן השלשה שמינה ר' אליעזר אומר כי לא היה אומר בכל יום ובפעם אחת שישיית אל לבו ליזהר בכבוד חכמים די לו זמן מרובה. כי איננו דבר הצריך זכירה בכל יום כשלשה הראשונים

3) פירוש המשנה לרמב"ם מסכת אבות פרק ב

הוי מתחמם כנגד אורן וכו' - אין הוא ממאמרו אשר חינך בו, אלא ממה ששמעו מזולתו וסיפרו, ומפני זה לא נמנה בכלל מאמריו

4) בית הבחירה (מאירי) מסכת אבות פרק ב

הם אמרו ג' דברים כלומר כל אחד מהם ואע"פ שבדברי ר"א יש בהם יותר משלש יש מפ' שנכללה בדבריו ר"ל והוי מתחמם אינו מכלל דבריו של עכשיו אלא במקום אחר אמרה ומגיה הספרים ערבוה כאן עמהם מצד שהיא נכללת למאמר יהי כבוד תלמידך כו'...

וכן יש לפ' שכל אחד מהם אמר ג' דברים למיעוט אלא שהי' מהם מי שהוסיף על שלשה ויש מפ' שכבוד תלמידך חביב עליך ואל תהי נוח לכעוס אחד הם כלומר שלא תבא לידי כעס עמו כענין לא הקפדן מלמד ונמצא שאינן אלא שלש

וראשון עיקר וראיה לדבר באבות דר"נ פט"ו שלא הזכרו שם אלא שלש ראשונות אבל (לא) זו של הוי מתחמם כו' [לא] כלל בדברי בן הורקנוס

5) דרך חיים על אבות פרק ב (HANDOUT)

6) פירוש רבינו יונה על אבות פרק ב

ר"א אומר יהי כבוד חברך חביב עליך כשלך - הלכות דרך ארץ שאנו כאן לחזר אחר כבוד חברו ויחפוץ כי יכבדוהו כאשר חפץ בכבוד עצמו. והוא מדרך המוסר

7) לב אבות

ב"ב אבות כתב שבמה שאמר שיהיה כבוד החבר חביב עליך 'כשלך', רמז בזה שלא יאהב כבוד חבירו יותר מכבוד עצמו, כי מי שאינו רוצה בכבוד עצמו אי אפשר שירצה בכבוד אחרים, כי כבודו לאחרים קלון הוא.

8 דברי אבות & זכות אבות

בדברי אבות כתב לפרש שבא התנא לומר שיהא נחשב וחביב בעיניך הכבוד שיכבודך בני אדם, כשיושיבך במקום גבוה ונכבד ויקראוך בשם רבי, כמו שאם היית אתה מכבד את עצמך, שלא היה בזה כבוד כלל, ואדרבה מכוער היה בעיניך דבר זה, כך בזמן שיכבודך לא תהיה מתפעל כלל כמה שחולקים לך כבודי. ובזכות אבות (רי פנייה) כתב לפרש, שרצונו לומר שכמו שאינך מקפיד על שאתה אינך מכבד את עצמך לפי כבודך כך אל תקפיד על הכבוד שאחרים אינם מכבדים אותך כפי הראוי לך.

9 פירוש רש"י על אבות פרק ב

הם אמרו שלשה דברים. כל א' מאלו ה' תלמידים: יהי כבוד חברך חביב עליך כשלך. אימתי בזמן שלא תהא נוח לכעוס

10 מדרש שמואל

וְלִי נִרְאָה דִּאֲפֹשֶׁר כִּי הַשְּׁתֵּי חֲלוּקוֹת הֵרֵאשׁוֹנוֹת הֵם אַחַת וְכוּוֹנַת ר"א לְהִזְהִיר עַל

הכעס ואמר אם תרצה לקנות מדה זו שלא תהא נוח לכעוס השתדל שיהיה כבוד חברך חביב עליך כשלך ואהבת לו כמוך ואל תהי נוח לכעוס כלומר ובוה לא תהיה נוח לכעוס לפי שלעולם אין הכעס כ"א רק מסבת היות האדם מקיל את כבוד חברו על כן כועס כנגדו ומחרפו ומגדפו נמצא שמ"ש יהי כבוד חברך חביב עליך כשלך היא הקדמה וסיוע ותרופה לאדם לבל יכעוס כנגד חברו כי כבודו חביב עליו כשלו על דרך מש"ה ואכבת לרעך כמוך כמו שאם אתה בידך הזקת את עצמך לא תאמר ידי זאת עשתה היזק לידי האחרת אחזיר בידי האחרת להכות בזאת מפני ששתיהם שלך ואת מרגיש בכאבה של זו כזו כך כל ישראל הם עם אחד ואם יזיק לך חברך הרי הוא כאבר מגופך ממש ואף אם הוא יכה אותך אין ראוי שתחזיר אתה להכותו כמו שלא היית מכה בעצמך: